

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce **J. B.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, Praha 5, Křížová 25, o částečný invalidní důchod, v řízení o kasační stížnosti žalobce podané proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 9. 2004, č. j. 22 Cad 69/2004 – 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení (dále jen „žalované“) ze dne 21. 5. 2004, č. x, byla zamítnuta žalobcova žádost o částečný invalidní důchod ze dne 5. 11. 2001 pro nesplnění podmínek ustanovení § 44 zákona č. 155/1995 Sb. v platném znění a podle Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení č. 228/1993 Sb. V odůvodnění odkázala žalovaná na posudek lékaře Pražské správy sociálního zabezpečení v Praze 1 ze dne 12. 5. 2004, podle něhož není žalobce částečně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti pouze o 25 % a nedosáhla tak nejméně 33 %, které zákon č. 155/1995 Sb. (o důchodovém pojištění) v ustanovení § 44 vyžaduje pro uznání alespoň částečné invalidity.

Žalobu podanou proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Brně napadeným rozsudkem ze dne 27. 9. 2004, č. j. 22 Cad 69/2004 – 50 zamítl a současně vyslovil, že se žádnému z účastníků nepřiznává náhrada nákladů řízení. Vycházel přitom především z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR s pracovištěm v Brně ze dne 26. 8. 2004, podle něhož k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí (21. 5. 2004) nebyl žalobce ani částečně invalidní, neboť míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti (podmíněná především lehkými degenerativními změnami na páteři, provázenými lehkým funkčním postižením všech etází páteře, bez průkazných projevů nervového a svalového dráždění, s lehkým omezením hybnosti v těchto etážích a s omezením jen pro fyzicky náročné aktivity) byla hodnocena podle kap. XV., oddíl F, položka 2, písm. b) přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. v platném znění, v rozsahu 25 %. Krajský soud v Brně vzal posudek uvedené komise za podklad pro svá skutková zjištění a právní posouzení věci se závěry v něm uvedenými se ztotožnil a uzavřel, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobce nesplňoval podmínky být jen částečně invalidity ve smyslu § 44 odst. 1 nebo 2 zákona č. 155/1995 Sb. v platném znění.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce včas kasační stížnost, v níž vyslovil nesouhlas s posouzením svého zdravotního stavu a stanovenou mírou poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti.

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 16. 11. 2004, č. j. 22 Cad 69/2004 – 34 byl žalobce vyzván, aby do spisu doložil plnou moc udělenou advokátu, který jej bude zastupovat v řízení o kasační stížnosti a doplnil prostřednictvím tohoto zástupce kasační stížnost tak, aby z ní bylo patrné v jakém rozsahu je rozsudek napaden a uvedl též důvody kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Žalobce (dále jen stěžovatel) byl současně poučen, že nebude-li do spisu založena plná moc udělená advokátovi a doplněny důvody kasační stížnosti, jakož i rozsah napadení rozsudku, bude řízení o kasační stížnosti podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítnuto.

Podáním ze dne 14. 12. 2004 reagoval stěžovatel na výzvu soudu sdělením, že je nezaměstnaný, pobírá sociální dávky a příspěvky v hmotné nouzi v částce 2280 Sk a z toho důvodu si nemůže zaplatit advokáta, který by ho v řízení o kasační stížnosti zastupoval. Žádost doložil rozhodnutím Úřadu práce, sociálních věcí a rodiny v Martině ze dne 4. 2. 2004, č. j. 2004/09650, z něhož byla ověřena výše příspěvku v hmotné nouzi od 1. 2. 2004 a dále na výzvu soudu předložil vyplněný tiskopis „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků“ ze dne 4. 1. 2005. Z obsahu tohoto tiskopisu bylo zjištěno, že je svobodný, bez příjmu, že zaměstnání byl propuštěn. Je požívatelem dávky a příspěvku v hmotné nouzi ve výši 2280 Sk, je majitelem motorového vozidla ŠKODA – FAVORIT, rok výroby 1990 a dále vlastníkem garáže, zahrádky s chatkou, jedné poloviny dvoupokojového bytu, který zdědil po své matce a majitelem úspor ve výši 52 500 Sk. Má pohledávku vůči B. I. s. r. o. Košice v částce 10 000 Sk.

Na základě těchto zjištění Krajský soud v Brně usnesením ze dne 18. 1. 2005, č. j. 22 Cad 69/2004 – 45 stěžovatelovu žádost o osvobození od soudních poplatků zamítl a současně zamítl jeho žádost o ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení o kasační stížnosti. V odůvodnění uvedl, že poměry žalobce přiznání osvobození od soudních poplatků neodůvodňují. Podle nařízení vlády č. 664/2004 Sb. částka životního minima, která se považuje podle zákona o životním minimu za potřebnou k zajištění výživy a ostatních základních potřeb občana činí 4300 Kč měsíčně. Žalobce sice pobírá sociální dávky a příspěvky v hmotné nouzi jen v celkové výši 2280 Sk měsíčně, nicméně jeho úspory činí 52 500 Sk a má dále movitý i nemovitý majetek, jak sám v předloženém potvrzení o osobních a majetkových poměrech přiznal. Soud z toho dovodil, že při nesplnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků nelze vyhovět ani stěžovatelově žádosti o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti; proto byla jeho žádost zamítnuta. Stěžovatel byl současně poučen, že proti tomuto rozhodnutí má možnost podat kasační stížnost za podmínek uvedených v § 102 a násl. s. ř. s., s tím, že účastník (stěžovatel), který nemá vysokoškolské právnické vzdělání musí být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s.

Na toto usnesení reagoval stěžovatel podáním adresovaným soudkyni Krajského soudu v Brně JUDr. E. L., v němž znovu vylíčil svou nepříznivou zdravotní a sociální situaci, avšak současně uvedl, že v usnesení nabízenou možnost odvolání (kasační stížnosti) nemůže využít, přestože není právník, aby se mohl sám obhajovat v tomto sporu. Vyslovuje

přesvědčení, že jeho finanční situace není taková, aby si za to mohl zaplatit střechu nad hlavou a není tudíž ani schopen zaplatit si advokáta.

Stěžovatel v soudem stanovené lhůtě jednoho měsíce od doručení výzvy, a ostatně ani později až do předložení věci Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti proti napadenému rozsudku, nepředložil plnou moc udělenou advokátovi pro toto řízení.

Krajský soud v Brně poté spis předložil Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti proti napadenému rozsudku s poznámkou, že stěžovatel není v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem.

Z ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s., ve znění pozdějších předpisů vyplývá, že stěžovatel musí být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Předtím, než Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti podané stěžovatelem proti napadenému rozsudku Krajského soudu v Brně, musel si jako otázku předběžnou posoudit, zda podání stěžovatele ze dne 10. 2. 2005, jímž reagoval na usnesení uvedeného soudu ze dne 18. 1. 2005 o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků a zamítnutí žádosti o ustanovení zástupce z řad advokátů, není též kasační stížností proti naposledy uvedenému usnesení. Dospěl k závěru, že nikoliv, neboť v tomto podání stěžovatel výslovně uvedl, že možnost „odvolání“, o níž byl poučen v posledním usnesení, využít nemůže. Nejvyšší správní soud proto vycházel z toho, že uvedené usnesení Krajského soudu v Brně, č. j. 22 Cad 69/2004 – 45 ze dne 18. 1. 2005 se stalo pravomocným dne 8. 2. 2005. Ostatně takto uvažoval i naposledy uvedený soud, když usnesení opatřil doložkou právní moci s datem 8. 2. 2005.

Zbylo proto rozhodnout jen o kasační stížnosti proti napadenému rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 9. 2004, č. j. 22 Cad 69/2004 – 28.

Podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., soud usnesením odmítne návrh, jestliže mj. nejsou splněny podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný, nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a v řízení nelze proto pokračovat. Podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. vyzve předseda senátu usnesením podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví mu k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tomu musí být podatel ve výzvě poučen.

Protože nezbytnou podmínkou řízení, bez níž nelze řízení o kasační stížnosti vést, je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, a tento nedostatek nebyl v průběhu stěžovateli poskytnuté lhůty (ostatně ani později) odstraněn, přičemž žádost stěžovatele o ustanovení zástupce soudem byla pravomocně zamítnuta, nezbylo Nejvyššímu správnímu soudu, než kasační stížnost podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) (použitého pro řízení o kasační stížnosti ve smyslu § 120 s. ř. s.) odmítnout. Neodstranění této vady řízení brání věcnému vyřízení kasační stížnosti.

Za této procesní situace bylo již nerozhodné (druhořadé), že stěžovatel neodstranil též obsahové vady kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., neboť v případech odmítnutí kasační stížnosti nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. března 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu